

Styrdokument för Miljösamverkan Västra Götaland 2013 - 2016

Fastställt av styrgruppen på sammanträde den 5 december 2012
Reviderat den 9 dec 2015

Styrdokument för Miljösamverkan Västra Götaland 2013-2016

Fastställt av styrgruppen på sammanträde den 5 december 2012
Reviderat den 9 dec 2015

Innehåll

Syftet med styrdokumentet.....	5
Begrepp.....	5
Miljönämnd och miljökontor	5
Tillsyn och kontroll	5
Kunden	5
Syfte, mål och arbetssätt	6
Syfte	6
Mål	6
Samarbete med Miljösamverkan Halland	7
Olika typer av projekt	7
Avgränsning av arbetsområdet	9
Verksamhetstid	9
Medverkande och organisation	10
Översikt	10
Styrgrupp	11
Beredningsgrupp och projektledare	11
Projektgrupper och andra resurser	11
Administrativt stöd	12
Kontaktpersoner	12
Länstyrelsen och MVG	12
Kostnader och finansiering	14
Årlig budget	14
Kostnader	14
Finansiering	14
Årlig verksamhetsplanering	15
Information och kommunikation	15
Uppföljning och utvärdering.....	15
Löpande utvärdering	15
Årlig uppföljning, verksamhetsberättelse	16
Övergripande utvärdering av arbetet	16
Bakgrund.....	17
Tidigare utvärdering och uppföljning av MVG	17
Delvis nya förutsättningar för arbetet	17

Bilaga: Styrgruppens, projektledarnas och beredningsgruppens uppgifter

Adressuppgifter: Sista sidan

Syftet med styrdokumentet

Styrdokumentet fastställer och redovisar grunderna för Miljösamverkan Västra Götaland (MVG), och hur uppföljning och utvärdering ska ske.

Till grunderna hör sådant som syfte, mål och arbetssätt, organisation, huvudmannaskap och finansiering.

Styrdokumentet kommer, som under föregående perioder, att kompletteras av en verksamhetsplan för varje år. I verksamhetsplanerna anges vilka projekt det ska arbetas med under respektive år.

Dessutom kompletteras styrdokumentet av Kommunikationsplan för Miljösamverkan Västra Götaland, som följs upp och revideras vid behov.

Den främsta orsaken till att detta styrdokument reviderats 2015 är det samarbete med Miljösamverkan Halland som tillkommit som en följd av projektet Tillsynsutveckling i Väst (TUV). Se vidare om detta under rubrik Bakgrund, sid **Fel! Bokmärket är inte definierat.**, där också MVG:s historik redovisas.

Begrepp

Miljönämnd och miljökontor

I detta dokument används miljönämnd för att beteckna den kommunala nämnd som fullgör kommunens uppgifter på miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens områden. Benämningen varierar dock från kommun till kommun. På motsvarande sätt används här miljökontor för att ange den förvaltning i kommunen som under miljönämnden utför arbetet. Vissa kommuner har gått samman och har ett gemensamt miljökontor.

Tillsyn och kontroll

I miljöbalken, och i många andra lagar, används ordet *tillsyn* för myndigheternas arbete med att granska och verka för att verksamhetsutövarna uppfyller lagstiftningens krav. I livsmedelslagstiftningen, och i vissa andra lagar, används i stället *kontroll* för delvis samma sak. I detta dokument använder vi oftast tillsyn och syftar då även på kontroll enligt livsmedelslagstiftningen. Myndighetsuppdraget omfattar även rådgivning och information som bidrar till att lagstiftningens syfte uppnås.

Kunden

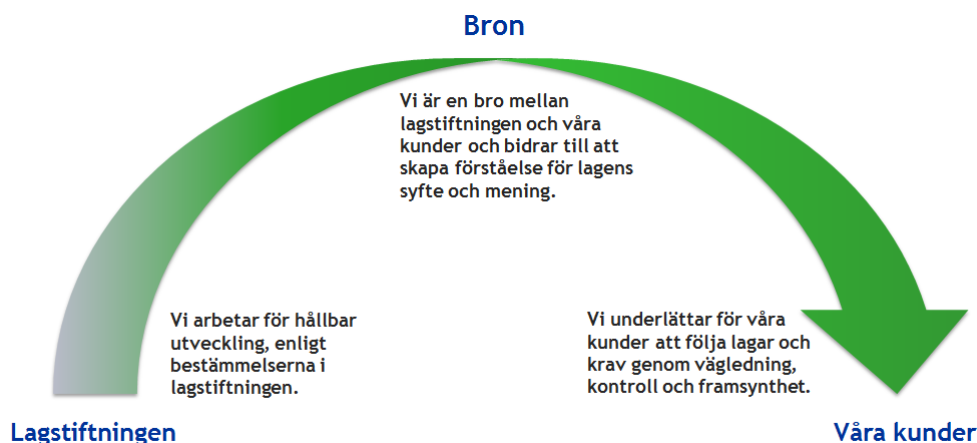
De vi är till för är medborgarna. Medborgarna når vi via målgruppen för våra aktiviteter, våra kunder, som främst utgörs av verksamhetsutövare inom våra respektive kommuner och regioner. Detta inkluderar såväl näringsliv, myndigheter, stadens beslutsfattare, förvaltningar och bolag, som i vissa fall enskilda personer. Därutöver har vi samarbetspartners som vi samverkar med för att på bästa sätt genomföra våra aktiviteter.

Syfte, mål och arbetssätt

Syfte

MVG syftar till att effektivisera miljömyndigheternas arbete enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen i länet.

Tillsynen syftar ytterst till att åstadkomma en långsiktigt hållbar utveckling. Vi ska underlätta för våra kunder att göra rätt.

Samverkan ska medföra att

- vi utnyttjar resurserna bättre
- vi får en större gemensam kunskapsbas
- vi gör likartade bedömningar som ger en mer enhetlig tillsyn
- vi har ett likartat sätt att arbeta utifrån samma värderingar

För att nå framgång i sakfrågorna behöver vi känna oss trygga i vår roll och vara duktiga på bland annat att kommunicera och samverka:

- vi får en fortlöpande kompetens- och verksamhetsutveckling
- vi får medarbetare som är trygga i sin inspektörsroll, som får stöd att utveckla arbetssätt och tillsynsmetoder och som känner arbetsglädje
- vi skapar goda förutsättningar för erfarenhetsutbyte mellan arbetsplatser samt grupper som samverkar inom specifika frågor.

Mål

Målet är att verksamheten ska svara mot Länsstyrelsens och kommunernas behov att uppnå det önskade läget, så som det definierats i *Kommunikationsstrategi och plattform för fortsatt samverkan*, som togs fram i projektet Tillsynsutveckling i Väst (TUV). Inför varje ny verksamhetsperiod utvärderas om och i vilken grad miljösamverkan lever upp till sina mål och syften.

MVG:s mål sammanfattas i dess slogan (det finns 49 kommuner i länet):

Miljösamverkan Västra Götaland – 49 gånger bättre tillsyn

Samarbete med Miljösamverkan Halland

I början av 2014, efter TUV, beslutades om ett fortsatt, nära samarbete med Miljösamverkan Halland. Samarbetet innebär inga organisatoriska eller budgetmässiga förändringar, utan handlar om att få större utväxling av insatta resurser och möjliggöra ett fortsatt arbete för att nå det önskade läge som beskrivits inom TUV. Detta beskrivs i en överenskommen avsiktsförklaring för samverkan mellan MVG och Miljösamverkan Halland¹. Samarbetet omfattar från och med 2014 följande områden:

- Gemensam verksamhetsplanering
- Aktiviteter/projekt enligt gemensam aktivitetsplan
- Tillsynsprojekt Utbildningsinsatser
- Chefssamverkan
- Mötesplats Goda exempel

Ett konkret verktyg för samarbetet är *aktivitetsplanen*, d.v.s. den plan med aktiviteter/projekt som har tagits fram inom TUV². Aktiviteterna ägs gemensamt av styrgrupperna för MVG och Miljösamverkan Halland, och det är alltså de som definierar, genomför och följer upp. Planen ska uppdateras en gång per år.

Olika typer av projekt

De projekt som MVG driver ska vara konkreta och tids- och ämnesmässigt avgränsade.

Huvudsakligen följande tre typer av projekt kan förekomma i verksamhetsplanerna:

1. Tillsynsprojekt
2. Planerings- och metodstöd
3. Kompetens- och verksamhetsutveckling

Utöver dessa finns det också möjlighet till oförutsedda projekt.

Tillsynsprojekt

Omfattar både serviceprojekt med direkt tillsynsriktning och tillsynskampanjer. Med benämningen serviceprojekt avses att det i projektet tas fram handläggarstöd och annat material till stöd för miljökontorens, och i vissa fall även Länsstyrelsens, arbete. Användningen av detta sker inte samordnat under någon viss tid, utan efterhand när det passar respektive medverkande myndighet. I tillsynskampanjer används materialet dessutom under en tidsbegränsad tillsynskampanj som sedan utvärderas.

¹ Avsiktsförklaring för samarbetet mellan Miljösamverkan Västra Götaland och Miljösamverkan Halland efter TUV, Överenskommen vid gemensamt styrgruppsmöte för båda miljösamverkan 20 maj 2014, efter förankring på chefsmöte 6 maj i Varberg. Finns publicerad på MVG:s webbplats.

² Aktivitetsplan baserad på kommunikationsstrategi och plattform för fortsatt samverkan för miljömyndigheterna i Västra Götaland och Halland, beslutad av TUV:s styrgrupp den 7 feb 2014 och kommer att revideras regelbundet. Finns publicerad på MVG:s webbplats.

Planerings- och metodstöd

Innebär att faktasammanställningar, vägledningar med mera tas fram för verksamhetsplanering, tillsynsmetodik, samverkansformer, generell handläggning och juridik och annat.

Kompetens- och verksamhetsutveckling

Handlar om att utveckla individer, arbetssätt och verksamhet och kan vara något av följande slags projekt:

- Utbildning
- Chefssamverkan
- Mötesplats Goda exempel
- Aktiviteter/projekt enligt aktivitetsplanen

Dessa genomförs på lite annorlunda sätt, till exempel genom att de inte nödvändigtvis har en regelrätt projektgrupp utan kan drivas på olika sätt och med både chefer och handläggare.

Oförutsedda projekt

Oförutsedda projekt är projekt som genomförs i MVG trots att de inte är medtagna i verksamhetsplanen. MVG ska ha möjlighet att fånga upp frågor som det uppstått ett behov av för miljökontoren (och i vissa fall även Länsstyrelsen) att snabbt ta tag i.

Utrymme för ett oförutsett projekt får, när det behövs, skapas genom att skjuta på ett projekt som ännu inte startats, men det bör inte avse projekt som har en redan tidssatt aktivitet där miljökontoren förväntas delta (t.ex. en tillsynskampanj). Initiativ till ett oförutsett projekt kan tas av vem som helst, och ska behandlas av projektledarna med stöd av beredningsgruppen. Avstämning med styrgruppen ska göras innan ett oförutsett projekt startas: Styrgruppen underrättas och tar ställning till projektet innan det dras igång.

Kriterier för att starta ett oförutsett projekt

Dessa kriterier är en form av checklista. Om en ny fråga uppstår som svarar mot samtliga kriterier bör ett projekt startas.

Om inte alla men flera kriterier är uppfyllda kan det möjligen ändå övervägas att starta ett projekt. Kriterium 1 måste dock alltid vara uppfyllt.

1. Ingen annan aktör tar snabbt och i tillräcklig omfattning ansvar för den information, vägledning och samordning som behövs i denna fråga.
2. Frågan ska (förväntas) ha aktualitet av en viss varaktighet. (T.ex. ett ”medialarm” som kan antas blåsa över inom någon vecka är det inte lönt att lägga resurser på).
3. Frågan ska beröra fler än några få miljökontor.
4. Frågan ska ha en sådan miljö- eller hälsomässig vikt (inklusive frågor om livsmedelssäkerhet och redlighet i livsmedelshanteringen) att det är motiverat att genomföra även om ordinarie projekt behöver skjutas framåt i tiden.
5. Frågan kommer att medföra mycket arbete för de berörda miljökontoren och ett projekt skulle effektivisera arbetet och minska den totala arbetsbelastningen.

Avgränsning av arbetsområdet

Miljösamverkan Västra Götaland ska omfatta miljö- och hälsoskyddsfrågor inom miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens områden samt närliggande lagstiftning, och andra insatser som stöttar arbetet med dessa. MVG ska arbeta med ett urval aktuella frågor grundat på miljökontorens behov och en bedömning av att det i dessa frågor finns kvalitets- och effektivitetsvinster att göra.

Verksamhetstid

Det här styrdokumentet gäller MVG:s verksamhet under fyra år 2013-2016.

Det innebär en fortsättning på det arbete som bedrivits 1999 – 2012 men från och med 2013 utökat till att också omfatta livsmedelsfrågor samt från och med 2014 även frågor efter Tillsynsutveckling i Väst som vi arbetar med i nära samverkan med Halland.

Medverkande och organisation

Det är viktigt att betona att MVG inte är en myndighet. De projekt som MVG driver ger ofta stöd till myndighetsutövning, exempelvis inspektioner. Men det är endast de medverkande myndigheterna (kommunernas miljönämnder och Länsstyrelsen) som har att svara för myndighetsutövningen. Var och en av dessa väljer själv i vilken omfattning man deltar i projekten.

MVG bedrivs i samverkan mellan följande huvudmän: Länsstyrelsen Västra Götalands län (miljöskyddsavdelningen samt landsbygdsavdelningens veterinär- och djurskyddssektion), kommunförbunden i länet³ och länets kommuner (miljönämnder, miljökontor).

Från och med 2014 provar vi nya, gemensamma arbetsätt tillsammans med Miljösamverkan Halland. Det innebär till exempel att representanter från Halland deltar i en gemensam beredningsgrupp, samt att styrgrupperna möts och ansvarar tillsammans för vissa gemensamma frågor.

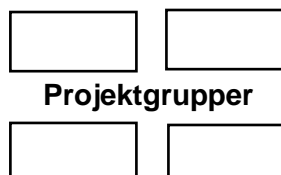
Översikt

Verksamhetsplan
Budget
Principbeslut

Styrgrupp
Länsstyrelsen
Kommunförbunden
Miljöchefer

Planering
Underlagsmaterial
Handledningar
Samordning
Information

Beredningsgrupp
Projektledarna
Miljökontor
Länsstyrelsen

Administrativt stöd

Länsstyrelsen

Lokalt genomförande
och kontakter med
målgrupperna
(företag m.fl.)

Kontaktpersoner
En på varje miljökontor
samt på
Länsstyrelsen

**Annan personal på
kommunerna och
Länsstyrelsen**

³ Kommunförbunden i länet är Fyrbodalen, Göteborgsregionen (GR), Boråsregionen/Sjuhärad och Skaraborg (här med förkortade benämningar).

Styrgrupp

Styrgruppen svarar för övergripande beslut såsom verksamhetsplan med budget och för återkoppling till respektive huvudman. Beslut i principiellt viktiga frågor, exempelvis policyfrågor, tas också i styrgruppen. Se vidare *Bilaga* om styrgruppens uppgifter.

I styrgruppen sitter representanter för Miljösamverkan Västra Götalands huvudmän d.v.s. Länsstyrelsen, kommunförbunden samt miljökontoren i länet som representeras av fyra miljöchefer, en från vart och ett av de områden de fyra kommunförbunden omfattar. Länsstyrelsen representeras av två personer: en från miljöskyddsavdelningen och en från veterinär- och djurskydds enheten.

Styrgruppens ledamöter utses av respektive huvudman.

Styrgruppens ordförande utses av styrgruppens ledamöter.

De miljöchefer som i styrgruppen representerar miljökontoren i respektive länsdel utses på miljöchefsmöten eller motsvarande. Det är önskvärt med en viss omsättning så att erfarenheter från många kommuner successivt kommer styrgruppen till del. Utbyte görs därför av en miljöchef varje år.

Styrgrupperna för MVG och Miljösamverkan Halland träffas kring gemensamma frågor minst två gånger per år.

Beredningsgrupp och projektledare

För att leda verksamheten anlitas projektledare på tillsammans motsvarande cirka 1½-2 tjänster. Beredningsgruppen är projektledarnas stöd och referensgrupp för övergripande frågor i arbetet. Se vidare *Bilaga* om projektledarnas och beredningsgruppens uppgifter.

I beredningsgruppen deltar projektledarna samt representanter för Länsstyrelsen (personer med ansvarsområde miljöskydd/hälsoskydd samt livsmedel) och för länets miljökontor (minst en person från vart och ett av de områden de fyra kommunförbunden omfattar samt från Göteborgs miljöförvaltning). Miljökontorens deltagande i beredningsgruppen ska vara sådant att såväl miljöbalkstillsyn som livsmedelskontroll blir representerad. Ytterligare personer kan knytas till beredningsgruppen vid behov.

Beredningsgruppen utses informellt.

Från och med 2015 är beredningsgruppen gemensam med Miljösamverkan Halland, och de deltar med två representanter från miljökontoren och en från Länsstyrelsen.

Projektgrupper och andra resurser

För varje projekt som verksamhetsplanerna omfattar bildas normalt en särskild projektgrupp.

I en projektgrupp är normalt en av MVG:s projektledare sammankallande och ansvarig för att arbetet genomförs i enlighet med projektplanen. Annan projektledare kan dock utses för visst projekt när det är lämpligt, men får då administrativt stöd och vägledning av en av MVG:s projektledare. I och med samarbetet med Halland fördelas projektledarrollen mellan MVG och Miljösamverkan Halland.

Projektgruppen tar bl.a. fram underlagsmaterial, handläggarstöd och informationsmaterial, genomför seminarier/ workshops och svarar för tidsmässig planering av olika insatser och för utvärderingar och sammanställningar, samt ser till att kontakter och information mellan projektledning och deltagare fungerar i projektet.

Det bör eftersträvas att inte bara ha intresserade och kunniga personer från miljökontor och länsstyrelse som projektgruppsdeltagare, utan att också få medverkan från andra myndigheter, organisationer m.fl. som kan bredda gruppens kompetens.

Projektgrupper kan även bildas för mindre projekt såsom att anordna en kurs eller temadag, uppdatera ett äldre handläggarstöd, ta fram en checklista med mera.

Projektgrupper utses informellt.

Exempel på andra resurser kan vara att någon, deltagare i projektgrupp eller annan, åtar sig att för någon del av projektarbetet göra en större insats genom att ta fram ett underlagsmaterial, genomföra en utvärdering eller liknande.

Administrativt stöd

Länsstyrelsen i Västra Götalands län svarar för MVG:s kanslifunktion. Hit hör bland annat att hålla arkiv och ansvara för ekonomihanteringen. Att MVG kan lägga ut material på webben räknas också hit.

Kontaktpersoner

Det är på den lokala nivån som insatserna främst når målgrupperna (företag, förvaltningar, allmänhet etc.). Varje miljökontor utser en kontaktperson för MVG. Kontaktpersonen har bland annat till uppgift att samordna uppgifter till och vidarebefordra information från MVG:s projektledare. Kontaktpersonen kan vara till exempel en miljö- eller livsmedelsinspektör, eller ha annan befattning. Om så önskas kan ett miljökontor ha två kontaktpersoner, en för livsmedel och en för miljö- och hälsoskydd.

I *Kommunikationsplan för Miljösamverkan Västra Götaland* finns kontaktpersonernas uppgifter närmare angivna. Vid genomförande av projekt är dock alla berörda personer på förvaltningarna lika ansvariga. Länsstyrelsen har en kontaktperson som deltar i beredningsgruppen.

Länsstyrelsen och MVG

Länsstyrelsen ger genom MVG:s projekt vägledning till kommunernas miljökontor i många olika frågor inom miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område. Vägledningen genom MVG utgör en viktig del av Länsstyrelsens lagstadgade uppgift som tillsynsvägledare och dess samordning av kommunernas verksamhet inom livsmedelsområdet.

Länsstyrelsen medverkar i styr- och beredningsgrupp samt med konkreta insatser i de olika projekten exempelvis genom att delta i projektgrupper.

Genom denna medverkan blir Länsstyrelsens tillsynsvägledning samordnad och ett effektivt stöd för kommunernas tillsyn. Detta blir en mer omfattande och avancerad tillsynsvägledning än vad som enbart följer av Länsstyrelsens lagstadgade tillsynsvägledningsansvar.

Kostnader och finansiering

De medverkande parterna är överens om vikten av långsiktighet - att fortlöpande kunna driva aktuella och angelägna projekt - och kommer att arbeta för att MVG tillförsäkras basresurser för att de olika projekten ska kunna genomföras.

Årlig budget

I varje verksamhetsplan ska en budget för verksamhetsåret redovisas.

Kostnader

Kostnaderna för projektarbetet utgörs till största delen av ersättning för projektledarna.

Övriga kostnader uppkommer främst för information (layout m.m.), ersättning till tillfälliga resurser, omkostnader för möten och kurser samt andra kostnader under projekten.

Kostnadsramen för Miljösamverkan Västra Götaland är 1360 kkr/år i 2012 års penningvärde⁴. Under innevarande period har denna utökats genom att Länsstyrelsen bidrar med ytterligare projektledarresurs för livsmedelsfrågor, se nedan under Finansiering.

Ersättning till medverkande

Frånsett projektledarna sker allt deltagande i styrgrupp, beredningsgrupp och projektgrupper inom ramen för respektive persons ordinarie arbete och ersätts inte av MVG.

Det ska dock finnas möjlighet att ge ersättning till en tillfällig resurs, t.ex. för att en inspektör i en kommun gör en större insats för MVG. Detta tas i sådana fall från gruppen övriga kostnader.

Finansiering

MVG finansieras av följande huvudmän: Länsstyrelsen vars miljöskyddsavdelning står för finansiering av 1/3 av MVG:s kostnadsram som anges ovan och länets fyra kommunalförbund som tillsammans står för 2/3. Därutöver tillhandahåller Länsstyrelsens veterinär- och djurskydds-enhet ca 95 kkr/år i form av projektledarresurs för livsmedelsfrågor.

⁴ Avser penningvärdet vid ingången av 2012

Årlig verksamhetsplanering

En tvåårig verksamhetsplan fastställs av styrgruppen i juni varje år. Verksamhetsplanen ska redovisa nästkommande år detaljerat medan en grövre plan görs för året efter.

De därpå kommande åren, inte enbart närmast följande år, ska också beaktas i den enkät som görs om vad verksamhetsplanen bör omfatta. Enkäten genomförs under första kvartalet varje år för att projekten ska svara mot det behov som finns av stöd i tillsynsarbetet.

Enkäten innehåller förslag på projekt som framförts av miljökontor, i diskussioner i beredningsgruppen eller på annat sätt. Enkäten går till miljökontoren via kontaktpersonerna. Länsstyrelsens miljöskyddsavdelning, vattenavdelning samt landsbygdsavdelningen och kommunförbunden ges också möjlighet att besvara enkäten.

De projekt som väljs bör i allmänhet vara relevanta för minst 20 kommuner. Det innebär exempelvis att ett tillsynsprojekt riktat mot en bransch som bara förekommer i 10 av länets kommuner normalt inte ska tas med.

Projekten ska beskrivas i verksamhetsplanen med syfte, mål och översiktligt om insatser. Respektive projektgrupp förfinar denna planering vid projektstart genom att ta fram en projektplan som sedan ska fastställas av styrgruppen. Från och med 2015 sker en gemensam beredningsprocess mellan MVG och Miljösamverkan Halland. Beslut fattas om separata verksamhetsplaner, men större delen av projekten är gemensamma.

Information och kommunikation

I projektarbetet ingår kommunikation och information mellan exempelvis projektledare, projektgrupper och deltagare i kommunerna. Det ingår också att informera externt om arbetet och dess resultat till exempelvis andra kommunala förvaltningar än miljökontoren, andra myndigheter och organisationer samt i viss mån till allmänheten via massmedia m.m. Vidare ingår informationsinsatser till specifika målgrupper som inslag i många projekt, exempelvis informationsblad till företag i en viss bransch.

Hur information och kommunikation ska användas och fungera i projektarbetet anges i *Kommunikationsplan för Miljösamverkan Västra Götaland*.

Uppföljning och utvärdering

Löpande utvärdering

Projekt som innebär tillsynskampanjer eller motsvarande insatser ska alltid utvärderas efter avslutad kampanjtid. Utvärderingen redovisas i en särskild rapport. Efter varje projekt hålls alltid en utvärdering i projektgruppen om vad som har fungerat bra och vad som skulle kunna ha gjorts bättre eller som kan behöva utvecklas framöver.

Årlig uppföljning, verksamhetsberättelse

I början av varje år under verksamhetstiden görs en verksamhetsberättelse för det föregående året. I verksamhetsberättelsen ska det ingå redovisning och uppföljning av MVG:s syfte och Önskat läge samt hur olika projekt genomförts och vad de resulterat i. I verksamhetsberättelsen ska minst följande uppgifter ges:

- Hur MVG arbetat i enlighet med syftet och mot Önskat läge
- Vilka projekt som pågått under året.
- Vilka projektgrupper som varit verksamma under året.
- Vilka projekt som avslutats under året.
- Vilka projekt som utvärderats under året.
- Vilka dokument som tagits fram under året.
- Hur många möten som hållits i styrgrupp, beredningsgrupp och projektgrupper.
- Hur många personer som varit engagerade som deltagare i styrgrupp, beredningsgrupp och projektgrupper.
- Hur många kommuner som haft representanter i dessa grupper.
- Hur många kommuner som deltagit i under året särskilt utvärderade projekt (avser oftast tillsynskampanjer)

Övergripande utvärdering av arbetet

Under 2016 genomförs en utvärdering som underlag för eventuella förslag om fortsatt, ny eller ändrad samverkan efter 2016.

Styrgruppen föreslår huvudmännen formerna för denna utvärdering.

Bakgrund

Miljösamverkan Västra Götaland (MVG) startade 1999 mot bakgrund av de goda erfarenheter som vunnits av projektsamverkan i f.d. Älvsborgs län och med beaktande av det alltmer komplexa miljö- och hälsoskyddsarbete som har att utföras med begränsade resurser.

Även annat arbete med miljö- och kemikalieprojekt som bedrivits av bl.a. miljöförvaltningen i Göteborg och av Göteborgsregionens Kommunalförbund (GR) har varit föregångare till och bra exempel för Miljösamverkan Västra Götaland.

Efter starten 1999 förlängdes MVG med ett år i taget 2000 – 2004. Inför varje år tog huvudmännen nya beslut om bidrag till MVG. Under denna tid var de årliga verksamhetsplanerna de enda styrdokumentet. Efter en utvärdering av Miljösamverkan Västra Götaland 1999 - 2003 har fyraåriga verksamhetsperioder tillämpats.

Detta styrdokument gäller för perioden 2013-2016 och ersätter *Styrdokument för Miljösamverkan Västra Götaland 2009 – 2012*.

Tidigare utvärdering och uppföljning av MVG

2003 genomfördes en utvärdering av MVG för perioden 1999-2003. Resultatet var i huvudsak mycket positivt. Sammanfattningsvis konstaterades att: MVG leder till kompetenshöjning, effektivisering av tillsynsinsatser och samverkan mellan tillsynsmyndigheter, möjliggör samsyn inom regionen samt innebär spridning av miljöinformation inom och utanför länet. Därtill bidrar MVG till att Länsstyrelsen kan uppfylla sitt tillsynsvägledningssupdrag samt fungerar som ett stöd i kommunernas prioritering av tillsynsinsatser.

De brister som identifierades i utvärderingen har åtgärdats i den omfattning det varit möjligt. Detta innebär att MVG har övergått till fyraåriga verksamhetsperioder jämfört med tidigare ettårsperioder samt att en kommunikationsplan har tagits fram. Vidare framhölls att MVG:s mål är svåra att följa upp över tid. Detta har delvis åtgärdats genom de nyckeltal som redovisas i anslutning till de årliga verksamhetsberättelserna. För mer information om denna utvärdering se MVG:s webbplats.

2007 gjorde MVG en intern sammanställning: *MVG 2004 - 2007 Uppföljning av tidigare utvärdering och lägesbeskrivning inför beslut om ny projektperiod efter 2008*. Rapporten fastställdes av styrgruppen och finns publicerad på MVG:s webbplats. Av rapporten framkom att det fanns ett fortsatt stort behov av MVG. Utvecklingen med bl.a. förändrad lagstiftning och ett ökat miljöintresse i samhället stärkte denna bedömning. Utifrån denna grund beslutades om en ny verksamhetsperiod 2009 – 2012 och fastställandet av styrdokument för samma period.

Delvis nya förutsättningar för arbetet

När MVG startade fanns det inte några liknande samarbeten i landet. På senare år har fler regionala miljösamverkan bildats och finns för närvarande i drygt hälften av länen. Organisation och arbetssätt kan variera men målet med arbetet är det samma. Arbetsområdena skiljer sig till del och i Kronobergs län finns även Byggsamverkan för

plan- och bygghandläggare. MVG har ett fortlöpande erfarenhetsutbyte med övriga miljösamverkan.

Tidigare har MVG:s arbetsområde avgränsats till miljöbalken men sedan 2013 inkluderas även livsmedelslagstiftningen i MVG:s arbetsområde.

En annan förändring från tidigare år är att Västra Götalandsregionens miljönämnd inte längre är huvudman. Grunden för detta är att miljönämnden har stöttat MVG under en längre tid än något annat projekt. Trots att regionens miljönämnd inte längre är en av MVG:s huvudmän kan fortsatt samverkan komma att ske med Västra Götalandsregionen på olika områden.

Under 2012-2014 genomfördes projektet Tillsynsutveckling i Väst (TUV) i Västra Götalands och Hallands län. TUV var ett gemensamt projekt för alla som arbetar inom miljömyndigheter i Halland och Västra Götaland. Alla projektdeltagare arbetar, direkt eller indirekt, med tillsyn enligt miljöbalken, livsmedels- och djurskyddslagarna och med angränsande frågor. Tusen personer på 50 arbetsplatser medverkade i projektet. Länsstyrelsen i Västra Götalands län var projektägare. Europeiska Socialfonden finansierade projektet. Länsstyrelsen i Västra Götalands län drev TUV i samverkan med Länsstyrelsen i Halland, alla 55 kommuner i Halland och Västra Götaland, Region Halland och kommunförbunden i Västra Götaland.

I TUV fokuserade vi på de mjuka frågorna, som kommunikation, retorik, ledarskap och processledning. För att nå framgång i sakfrågorna behöver vi känna oss trygga i vår roll, vara duktiga på att kommunicera, göra rätt saker, samverka och tycka att det känns bra att gå till jobbet.

Dessa nya omständigheter har medfört att det med detta styrdokument har gjorts vissa förändringar i MVG:s organisation m.m. jämfört med tidigare.

Bilaga: Styrgruppens, projektledarnas och beredningsgruppens uppgifter

Styrgruppens uppgifter

- Besluta i projektadministrativa frågor såsom verksamhetsplanering och organisation och eventuella ändringar av dessa
- Besluta om budget, samt om eventuella större utgifter som inte förutsetts i budget
- Besluta i principiellt viktiga frågor såsom policyfrågor, förslag till centrala verk med mera
- Fatta beslut om att fastställa projektplaner för projekten
- Beakta MVG:s roll i ett större sammanhang och relatera det till andra projekt eller aktörer inom samma område
- Utse och agera faddrar för de olika projekt som vi bedriver, i syfte att utgöra extra stöd för projektledarna och då särskilt vid avvikelser. Faddrarna ska även godkänna projektplaner samt följa upp och vid behov godkänna utvärderingen. Faddrar utses från både MVG:s och Miljösamverkan Hallands styrgrupper.
- Diskutera och värdera förslag från beredningsgruppen och projektledarna
- Stödja projektledarna
- Varje styrgruppsmedlem ansvarar för att informera den eller de huvudmän man representerar om MVG:s arbete och återkoppla viktiga beslut från styrgruppen för avstämning när detta behövs.
- Hålla styrgruppsmöten ca 4 gånger per år.

Projektledarnas arbetsuppgifter

- Föredragande och sekreterare i styrgruppen
- Sammanställande och sekreterare i beredningsgruppen
- Redaktör för MVG:s webbplats
- Med stöd av Länsstyrelsen följa projektets ekonomi
- Fortlöpande hålla kontakt och utbyta information med kontaktpersonerna och andra medverkande. Detta kan bl.a. ske via gruppskick av e-post, webbaserade system och genom direkta kontakter med enskilda kontaktpersoner och andra berörda
- Återkommande, cirka vartannat år, ordna en kontaktpersonsträff för alla kontaktpersoner på miljökontoren
- Medverka på chefsmöten och delta i det förberedande arbetet
- Informera om MVG i länet, och efter behov och efterfrågan i omvärlden i övrigt
- Tillsammans med respektive projektgrupp närmare planlägga de projekt som verksamhetsplanen omfattar.
- Om inget annat sägs i verksamhetsplanen så driver projektledarna projekten och tillsammans med respektive projektgrupp genomför det som fastställts i projektplanen eller andra direktiv för arbetet
- Samordna och bistå med granskning och synpunkter när uppgifter att ta fram material i projekten läggs på projektgruppsdeltagare, kontaktpersoner eller andra
- Se till att informationsmaterial, handläggarstöd m.m. distribueras till kontaktpersoner och andra berörda.
- Följa upp genomförande av olika projekt och sammanställa resultat och utvärderingar.
- Samordna arbetet med att ta fram verksamhetsplan och verksamhetsberättelse
- Vid behov ge stöd till andra samverkansgrupper som verkar inom samma arbetsområde

Beredningsgruppens uppgifter

Beredningsgruppen är projektledarnas stöd och referensgrupp för övergripande verksamhetsfrågor. Syftet är att få in ett handläggarperspektiv på olika frågor och att få fram underlag som är anpassat efter miljökontorens behov och förutsättningar.

De viktigaste arbetsuppgifterna utgörs av:

- Varje år ta man fram förslag till verksamhetsplan som sedan justeras och fastställs av styrgruppen. Beredningsgruppen samlar in projektförslag samt gör en första sällning bland inkomna förslag vid den första inventeringen, dvs. då kommunera och Länsstyrelser föreslår projekt. Därefter deltar de i utformningen av enkäten om verksamhetsplan samt utvärderar och gör förslag till sällning utifrån resultatet. Utifrån projekten och andra aktiviteter tas ett förslag till verksamhetsplan fram som överlämnas till styrgruppen.
- Medverka i planering och genomförande av kontaktpersonsträffar
- Utgöra stöd för projektledarna i olika frågor, där några exempel har varit: Att bidra med kunskap om vad som är högst prioriterat för aktualitetsgranskning, ta fram kriterier för oförutsedda projekt, gett synpunkter på utformning av ny webbplats.

Huvudmän

Länsstyrelsen i Västra Götaland, kommunförbunden och kommunerna i länet

Adress

Länsstyrelsen Västra Götalands län,
Miljöskyddsavdelningen,
403 40 Göteborg,
Tel 010-224 40 00

Webbplats

www.miljosamverkanvg.se

Projektledare

Anna Malmros 010-22 44 691 anna.malmros@lansstyrelsen.se
Cecilia Lunder 010-22 44 701 cecilia.lunder@lansstyrelsen.se
Lasse Lind 0532-714 47 lasse.lind@cirka.se
Maria Nylén 010-22 45 282 maria.nylen@lansstyrelsen.se

